

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број :

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОЈЕКТА CIPS
ЗА 2004. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2005. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	РЕВИЗИОНИ ИЗВЈЕШТАЈ	4
1.	Увод	4
2.	Осврт на препоруке из претходног извјештаја	4
3.	Систем интерних контрола	5
4.	Налази и препоруке	6
4.1.	Управљање и руковођење	6
4.2.	Приходи од издавања докумената	7
4.3.	Планирање и извршење буџета	7
4.4.	Расходи	9
4.5.	Стална средства Пројекта	10
4.6.	Програми посебних намјена	11
4.7.	Информациони систем	11
5.	KORESPONDENCIJA	11
6.	Резиме	12

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја на дан 31. децембра 2004. године у **Дирекцији за имплементацију Пројекта CIPS** (у даљем тексту : Дирекција). Ревизија је испитивала и сагласност са примјенљивим законима и функционисање система интерних контрола.
- 1.2. Руководство Дирекције одговорно је за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 1.3. Законски основ ревизије садржан је у Закону о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине. Ревизију смо обавили у складу са ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – INTOSAI. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјенљивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којима се обезбјеђује поштивање закона и прописа, заштита имовине, поуздано извјештавање и ефикасно пословање.
- 1.4. Ревизија је на основу узорка испитивала значајне трансакције које поткрепљују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених принципа приликом састављања финансијских извјештаја, оцјену значајних процјена извршених од стране руководства приликом састављања финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за наше мишљење.

Финансијски извјештаји Дирекције за 2004. годину представљају тачан и истинит приказ пословања и у складу су са законима и општеприхваћеним рачуноводственим стандардима осим за позиције које се односе на следеће:

- Недовољно поуздан систем интерних контрола у дијелу разграничења дужности у финансијском пословању, ажурности евидентирања пословних промјена, поштивања рокова инвентуре имовине и израде финансијских извјештаја, као и недостатака у планирању нацрта буџета и праћења извршења буџета;
- Усаглашавање наплаћених прихода од издавања докумената са рачунима буџета на који се уплаћују ови приходи није још увијек дефинисано и установљено као метод који доказује свеобухватност евидентирања ових прихода;
- Опрема Пројекта CIPS није реално исказана у пословним књигама Дирекције с обзиром на дио отписа опреме који није требао да буде отписан и необрачунату амортизацију опреме према фазама активирања односно стављања опреме у функцију;

II РЕВИЗИОНИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Увод

Дирекција послује у саставу Министарства цивилних послова као самостална служба чија су права и дужности утврђена посебним прописима. Дирекција за свој рад одговара министру Цивилних послова. Дирекција је основана Одлуком Савјета министара број: 60/02 од 29.04.2002. године. Задатак Дирекције је имплементација Пројекта CIPS који обухвата четири сегмента у обради података:

- Цивилни регистар (ЈМБ, пребивалиште, личне карте),
- Возачке дозволе,
- Путне исправе,
- Регистрацију возила у БиХ.

Дирекција има директора који се именује за период до пуне имплементације Пројекта. Дирекција након имплементације Пројекта престаје са радом.

2. Осврт на препоруке из претходног извјештаја

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију Дирекције за 2003. годину о чему је сачињен извјештај о ревизији. Освртом на препоруке ревизије дате у наведеном извјештају утврђено је да је Дирекција прихватила одређене препоруке ревизије, а дио препорука ревизије није имплементиран или је у фази реализације. Ниже наводимо осврт на претходне препоруке ревизије:

Реализоване препоруке:

- Дирекција је у септембру 2004. године усвојила Правилник о процедурама стварања обавеза, материјално-финансијског пословања и мјерама рационализације трошкова. Овим правилима утврђене су интерне процедуре стварања обавеза, рационализација трошкова репрезентације, регулисана употреба службених возила и приватних возила у службене сврхе, употреба службених телефона (фиксна и мобилна мрежа), употреба Интернета, накнада за одвојени живот и друга права запослених и ангажованих лица по уговору о дјелу;
- Установљени су контролни поступци којима се врши провјера фактурисаних обавеза за закуп у односу на издате документе и закупљену површину простора;
- Инвентура основних средстава Пројекта извршена је на дан 31.12.2004. године и стварно стање средстава усклађено је са пословним књигама Дирекције **(инвентура основних средстава има одређених недостатака који ће бити коментарисани у наредним тачкама овог извјештаја);**
- Створене обавезе Дирекција евидентирајуће су у одговарајућем временском периоду **(током 2004. године Дирекција није остварила ажурност евидентирања створених обавеза што је као посљедицу оставило закашњење у евидентирању насталих обавеза из 2004. године и закашњење у изради финансијских извјештаја);**
- Везано за сагледавање могућности преласка на одређени алтернативни начин повезивања CIPS локација, Дирекција је након изведене студије приступила реализацији Пројекта повезивања својих локација антенским путем што омогућава смањење трошкова преноса података и повећање капацитета преноса података.

Нереализоване препоруке:

- Критерији којима се тачно разграничавају припадајући расходи који се извршавају на терет буџета Дирекције од расхода који се извршавају на терет буџета Пројекта нису утврђени као писане процедуре у сарадњи са Министарством финансија и трезора;
(током 2004. године није било издатака из Пројекта који не припадају буџету Пројекта, осим што су планирана средства Пројекта у износу од 70.000 КМ реструктурирана на текуће издатке Дирекције);
- Предуслови за аутоматско праћење и усаглашавање стања извршених и наплаћених прихода Пројекта са уплаћеним средствима на рачуне буџета нису још увијек испуњени;
- Уговори о ангажовању додатног особља у вези послова Пројекта који имају привремени карактер нису у потпуности дефинисани са становишта времена ангажовања и свеукупних примања;
- Планирање нацрта буџета не врши се на основу претходно утврђених критерија расподеле расхода који се извршавају из буџета Дирекције;
- Коначан финансијски обрачун Пројекта који треба да прикаже све приходе и расходе Пројекта и тачку исплативости Пројекта није урађен.

3. Систем интерних контрола

Ревизија је уочила одређене слабости система интерних контрола¹ у дијелу који се односи на:

- Недостатак одређених контролних функција и разграничења дужности у дијелу финансијског пословања Дирекције. Узрок овоме може да буде недостатак запослених на финансијским пословима и немогућност управљање финансијским операцијама због непостојања информационог система финансијског управљања у Дирекцији;
- Поступци усаглашавања наплаћених прихода по основу издавања личних докумената са рачунима буџета нису на одговарајући начин прописани;
- Неадекватно планирање приликом доношења нацрта буџета које не садржи одређене анализе и процјене потребних средстава у односу на пословне активности Дирекције;
- Процедуре праћења извршења буџета нису утврђене;
- Рокова у вези инвентуре имовине нису поштовани (инвентура завршена 18.05.2005.);
- Рокова приликом израде и предаје финансијских извјештаја за 2004. годину такође нису испуњени због неажурности евидентирања пословних промјена и непоштивања рокова за инвентуру имовине (финансијски извјештаји предати 19.05.2005. године);

Наведене слабости система интерних контрола означавамо као узроке одређених недостатака које као посљедице описујемо у наредном дијелу нашег Извјештаја.

¹ Интерне контроле су јединствен процес који уводи организација као скуп поступака и мјера које осигуравају тачност и правилност евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима и економично, ефикасно, и ефективно трошење јавног новца, и заштита имовине.

4. Налази и препоруке

4.1. Управљање и руковођење

Унутрашња организација Дирекције предвиђа 24 стално запослена од чега је попуњено 15 радних мјеста, што значи да 9 радних мјеста у Дирекцији није попуњено. Дирекција има овлаштења према усвојеном правилнику да ангажује одређени број извршилаца по уговору о дјелу као привремени послови. Дирекција стално повећава број запослених по уговору о дјелу како се врши даља имплементација Пројекта, тако да је тренутно ангажовано 85 запослених по овом основу. Овакав несклад између стално запослених и привремено запослених може да има утицаја на ефикасност рада Дирекције у наредном периоду и недостатак одређених контролних функција у дијелу финансијског пословања. Ово има утицаја и на одређену правилност накнада ангажованих запослених по уговору о дјелу и њихову даљу ангажованост с обзиром на карактер привремености. Недостатак информационог система финансијског управљања у Дирекцији (систем постоји у Министарству цивилних послова који опслужују запослени Министарства) такође има утицаја на послове праћења свих финансијских токова и ефикасност финансијског пословања Дирекције.

Дирекција до сада испуњава предвиђени обим послова, али без системског рјешења радно правног статуса свих запослених и добивања карактера сталности, може у будућности доћи до проблема у даљој имплементацији Пројекта и функционисања Пројекта након тога.

Препоручујемо Дирекцији да у наредном периоду ријеши овај проблем и да се предузму активности на доношењу Закона о централној евиденцији и размјени података којим се утемељује Главни центар за обраду података и који ће системски ријешити проблем организације и управљања. Такође, сматрамо да Дирекција треба да има информациони систем финансијског управљања (ИСФУ) у сопственом власништву због карактера свога пословања и ефикасног надзора над финансијским операцијама.

Пословне активности Дирекције нису повезане са планираним утрошком средстава у буџету. Дирекција је израдила План активности за 2004. годину и повезала то са остварењем планираних активности које су извршене у 2004. години. Међутим, не постоји претходно прибављено мишљење Министарства финансија и трезора о финансијским аспектима програма рада². Планиране и извршене активности Дирекције садржане су у Програму рада и Извјештају о раду Министарства цивилних послова у чијем саставу Дирекција послује.

Извјештавање Дирекције о извршеним пословним активностима и утрошеним средствима из буџета није повезано. Дирекција сагласно прописима³, годишње извјештаје подноси одвојено, посебно финансијски извјештај који се предаје Министарству финансија и трезора, а посебно извјештај о раду који се подноси Савјету министара. Према нашем мишљењу, овакав начин извјештавања не даје потпуну информацију о пословању Дирекције с обзиром да пословне активности нису повезане са утрошеним средствима.

Дирекција треба да план активности подноси на усвајање заједно са финансијским планом. Такође, мишљења смо да треба да измијени методологију извјештавања и сачињава јединствене годишње извјештаје који ће садржавати извршене (и неизвршене) активности Дирекције током године заједно са финансијским извјештајима о извршењу буџета и финансијској позицији Дирекције.

² Одлука о начелима за утврђивање унутрашње организације управе.

³ Закон о извршењу буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2004. годину и Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине.

Оваквим начином извјештавања Дирекција би презентовала конкретне компаративне показатеље о реализованим активностима у односу на утрошена средства за извршавање тих активности.

Напомињемо да реализација ових препорука превазилази овлаштења Дирекције и да препоруке требају да буду остварене у сарадњи са Министарством финансија и трезора и Савјетом министара.

4.2. Приходи од издавања докумената

Дирекција не врши редовно усаглашавање прихода од издатих личних докумената упоређивањем броја издатих докумената са оствареним приходима који су наплаћени у корист буџета. Како би се споменута финансијска контрола установила неопходно је да се успостави линк Дирекције CIPS-а са ИСФУ системом, путем којег се сва средства прикупљају и евидентирају, а водећи рачуна о заштити података. С обзиром да оба система користе исту Оракл платформу, постоје технички предуслови за међусобну интеракцију ових система, те би стога требало да се приступи проналаску техничких рјешења међусобног повезивања и кориштења потребних заједничких информација у сврху бољег праћења прихода и расхода Пројекта. Ово повезивање било би корисно и код осталих институција које користе податке цивилног регистра или ИСФУ система, како би се пословни процеси који су повезани кроз више институција посматрали као цјелина и над њима вршио бољи надзор и контрола. Дирекција CIPS-а као стручно тијело требала би да буде иницијатор и носилац ових процеса, с обзиром да располаже техничком опремљеношћу и стручним кадровима. Ова препорука Дирекцији била је дата у нашем Извјештају о ревизији за 2003. годину. Препорука није имплементирана до краја 2004. године.

Препоручујемо Дирекцији да обезбиједи предуслове за аутоматско праћење и усаглашавање стања извршених и наплаћених прихода Пројекта, те успостави процедуре праћења финансијског стања наплаћених прихода Пројекта и редовног извјештавања менаџмента, како би се успоставила боља финансијска и организациона контрола.

4.3. Планирање и извршење буџета

Одобрени буџет Дирекције за 2004. годину износи **11.956.120 КМ**. Повећање одобреног буџета током године извршено је на основу повлачења средстава из текућих буџетских резерви за набавку опреме у износу од 49.750 КМ и прерасподјеле планираних средстава из Пројекта CIPS у износу од 70.000 КМ, тако да коначно одобрени буџет Дирекције за 2004. годину износи **12.075.870 КМ**. Реализација буџета извршена је за текуће издатке, капиталне издатке и финансирање програма одржавања и штампања пасоша у укупном износу од **12.053.757 КМ**, што је мање од расположивог буџета за **22.113 КМ**, или што представља **99%** остварења буџета.

Преглед извршења буџета Дирекције за 2004. годину приказујемо у наредној табели:

ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ЗА 2004. ГОДИНУ

Табела бр. 1.

Износи у КМ

Ред. бр.	Врста расхода	Буџет за 2004.год	Промена структуре Буџета 10.08.2004	Промена структуре Буџета 13.01.2005	Промена структуре Буџета 05.04.2005	Текуће резерве Буџета 25.03.2004	Укупно одобрени Буџет (3 до 7)	Извршење буџета за 2004.	Одступање (8-9)	Индекс (9/8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I	Текући издаци	10.856.120	0	0	321.000	0	11.177.120	11.155.109	22.011	99
1	Плате запослених	359.200	- 126.481	+ 4.000	- 2.000	0	234.719	234.652	67	99
2	Накнаде трошкова запослених	116.920	- 13.936	- 24.000	- 6.000	0	72.984	72.872	112	99
3	Путни трошкови	140.000	+ 32.000	0	- 26.000	0	146.000	145.980	20	99
4	Издаци за енергију	30.000	+ 18.000	- 10.000	- 8.600	0	29.400	29.392	8	99
5	Издаци за комуналне услуге	500.000	+278.672	+ 150.000	- 6.800	0	921.872	921.803	69	99
6	Набавка материјала	500.000	+ 324.340	+ 80.000	- 7.300	0	897.040	897.015	25	99
7	Издаци за усл. превоза и горив.	150.000	0	- 40.000	- 63.500	0	46.500	46.488	12	99
8	Унајмљив. имовине и опреме	7.100.000	+ 293.910	+ 40.000	+ 516.750	0	7.950.660	7.929.872	20.788	99
9	Издаци за текуће одржавање	1.000.000	- 829.929	- 10.000	- 56.000	0	104.071	103.188	883	99
10	Издаци за осигурање	10.000	0	0	- 2.750	0	7.250	7.249	1	99
11	Уговорене услуге	950.000	+ 23.424	- 190.000	- 16.800	0	766.624	766.598	26	99
II	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Капитални издаци	0	0	0	0	49.750	49.750	49.750	0	100
1	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Набавка опреме	0	0	0	0	49.750	49.750	49.750	0	100
3	Набавка осталих сталн. Средстава	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	Програми посебне намене	1.100.000	0	0	- 251.000	0	849.000	848.898	102	99
1.	Систем одржав. и штамп. пасоша	1.000.000	0	0	- 251.000	0	849.000	848.898	102	99
V	СВЕУКУПНО (I+II+III+IV)	11.956.120	0	0	70.000	49.750	12.075.870	12.053.757	22.113	99
VI	Пројекат CIPS *	5.600.000	0	0	- 70.000	0	5.530.000	5.496.693	33.307	99
VII	СВЕГА (V + VI)	17.556.120	0	0	0	0	17.605.870	17.550.450	55.420	99
VII	Број запослених **	24	-	-	-	-	24	15	9	63

** буџет је планиран без процјене броја запослених по уговору о дјелу чији се расходи извршавају на терет уговорених услуга. Број запослених по овом основу са 31.12.2004. године износио је 82, а са датумом завршетка ревизије 85 (порада броја запослених је везан за постепену имплементацију пројекта CIPS).

Приликом израде нацрта буџета Дирекција није полазила од анализе постојеће расподеле средстава, аналитичке процјене потребних средстава по ставкама, плана набавки капиталних средстава и планиране структуре издатака за трошкове система одржавања и штампања пасоша. Примјер непрецизног планирања представљају издаци за текуће одржавање који су планирани 1.000.000 КМ, а остварени у износу 103.188 КМ и који су највећим дијелом служили за прерасподелу унутар појединих ставки буџета. Предложени нацрт буџета Дирекције укупно је износио 13.254.715 КМ, што је могло да буде довољно за коначно извршење буџета Дирекције.

Међутим, Министарство финансија и трезора је умањило предложени нацрт буџета Дирекције за 1.298.595 КМ без одређене кореспонденције и усаглашавања приједлога. Дирекција објективно има потешкоћа у вези процјене расхода због комплексности укупног Пројекта који је дислоциран и због процјене нивоа имплементације и уопште процјене броја издатих личних докумената, што све треба узети у обзир када се ради пројекција буџета. На основу свега, одобрени буџет Дирекције не приказује реалну пројекцију догађаја у 2004. години и као посљедица свега буџет је реализован у готово 100% износу помоћу три прерасподјеле унутар буџетских ставки (посљедња прерасподјела извршена је тек 05.04.2005. године као посљедица неажурности евидентирања насталих обавеза за закуп од поштанских оператера у износу од 511.080 КМ). Карактеристично је да је прерасподјела средстава извршена са Програма посебних намјена намијењених систему одржавања и штампања пасоша и са средстава Пројекта који не представљају калкулативни дио буџета Дирекције, већ егзистирају као посебна ставка у буџету БиХ. Овим прерасподјелом нису поштовани принципи реструктурирања којима је предвиђена прерасподјела само у дијелу текућих издатака.

Дирекција треба да донесе детаљне процедуре израде и усвајања нацрта буџета узимајући у обзир анализе и процјене потребних средстава, капиталних улагања и динамику имплементације Пројекта. Потребно је да се у комуникацији са Министарством финансија и трезора усагласи приједлог буџета и његову прерасподјелу унутар појединих ставки. Такође, буџет треба да буде повезан са планираним активностима Дирекције. Тиме би се обезбиједиле реалне процјене потребних средстава што би омогућило ефикасно извршавање свих прописаних пословних активности.

4.4. Расходи

Ревизија је прегледала расходе Дирекције који су извршени у 2004. години и констатовала следеће неправилности:

- За набавке ауто гума (3.809 КМ) документација не задржи отпремнице или записнике који доказују за која возила су набављене наведене ауто гуме. Недостатак правдајуће документације може да има утицаја на намјенско кориштење средстава буџета;
- Наручивање роба путем издавања наруџбеница није уређено (књига наруџби није ажурна, издавање наруџбеница под истим бројевима, издавање бјанко наруџбеница итд.), што такође може да има утицаја на исправност кориштења средстава;
- Не оспоравајући право на исплате стимулација запосленима које се редовно извршавају за одређени број запослених, мишљења смо да треба да се додатно образложи које послове запослени обављају поред свог редовног посла и какви су ефекти пословања по том основу остварени у секторима у којима недостаје запослених. Ово треба да се уреди правилима који ће прецизирати услове за исплате стимулација по основу прековременог рада и додатног ангажовања;
- Накнаде за трошкове смјештаја (22.900 КМ) треба да се реализују уплатама на рачуне закуподавца са приложеном правдајућом документацијом (уговори закључени у име Дирекције, пријаве код пореске управе) као доказ вјеродостојности исплата за ове намјене. Дирекција мора да извршава уплате припадајућих пореских обавеза по овом основу према пореским прописима ентитета;
- Исплате накнада по уговорима о дјелу (681.816 КМ) треба да се уреде на начин да се уговорима дефинишу цјелокупна примања по овом основу која се сада парцијално исплаћују истим запосленицима по више основа (накнада, стимулација, смјештај, дневнице за превоз, трошкови телефона, трошкови горива). Поред тога, појављују се запослени који су ангажовани истовремено на два пројекта за коју примају двоструку накнаду;

Препоручујемо Дирекцији да размотри наведене примједбе и предузме мјере на њиховом отклањању у наредном периоду.

4.5. Стална средства Пројекта

Постепена имплементација Пројекта CIPS вршена је набавком опреме од фирме Сименс и траје од 2002. године до данас. Опрема је раније вођена као инвестиција у току, иако је опрема стварно била стављена у функцију путем фазне имплементације Пројекта и требала је да буде активирана стављањем опреме у функцију. Ово је све узроковало одгађање инвентуре набављене опреме Пројекта и усклађивања стварног стања са пословним књигама. Такође, пропуштене су радње којима је требало да изврши обрачун амортизације након постепеног (фазног) активирања опреме.

Дирекција је тек почетком 2005. године извршила инвентуру опреме Пројекта која је у пословним књигама са стањем 31.12.2004. године прије усклађивања са инвентуром имала вриједност 33.214.623 КМ. Након извршене инвентуре извршено је усклађивање стварног стања по инвентури са пословним књигама тако што је 13.329.358 КМ отписано (искњижено) из пословних књига и истовремено извршен и обрачун амортизације за 2004. годину у износу од 3.493.620 КМ, тако да садашња вриједност Пројекта са 31.12.2004. године износи 16.391.645 КМ.

Усклађивање стварног стања опреме са пословним књигама у којима су приказане укупне фактуре Сименс за набављену опрему и остало извршено је на следећи начин:

Одлуком о отпису опреме и трошкова инсталације извршен је увид у фактуре и уговор са фирмом Сименс и констатовано да следеће ставке требају да се отпишу и искњеже са опреме с обзиром да се исте не сматрају опремом, и то:

- Утрошене (искориштене) обрасце личних карата, возачких дозвола и личних карата за странце у вриједности 6.951.028 КМ,
- Утрошене транспортне кутије, заштитни печати и паковање за транспорт у износу од 276.364 КМ,
- Лиценца, ТКО, и вриједност сервиса у износу 4.020.668 КМ,
- Инсталација и превентивно одржавање опреме за персонализацију докумената у износу од 2.081.298 КМ.

Укупно је 13.329.358 КМ предложено за отпис и искњижено са вриједности опреме.

Препоручујемо Дирекцији да код прве ставке (образаца) формира натуралну евиденцију утрошка и стања неутрошених картица у Центру за персонализацију података и периодично усаглашава наведене евиденције са вриједностима исказаним у пословним књигама Дирекције.

Мишљења смо да трећу и четврту ставку које су отписане није требало да се отписује и искњижава са вриједности опреме. Ради о лиценцама за опрему, сервисним услугама и инсталисању опреме и одржавању што све представља калкулативни дио набавне вриједности опреме Пројекта у фази имплементације. Лиценце су требале да се прикажу у пословним књигама под сталним нематеријалним средствима, а остало да се процентуално распореди на инсталисану опрему кориштењем вриједносних параметара.

По том основу, Дирекција је подцијенила набавну вриједност опреме и изворе средстава Пројекта за 6.101.966 КМ. Поред тога, садашња вриједност опреме Пројекта и извора средстава Пројекта прецијењена је за неутврђени износ по основу тога што није обрачуната амортизација опреме по фазама почев од 2002. године до данас како је вршено и фазно активирање опреме односно стављање опреме у функцију.

Препоручујемо Дирекцији да поново анализира спорни дио отписа опреме и након тога изврши корекцију набавне вриједности опреме Пројекта. Такође, потребно је да се изврши обрачун амортизације опреме по фазама активирања опреме као би садашња вриједност опреме била реално исказана.

4.6. Програми посебне намјене

Реализација програма посебних намјена била је планирана за увођење новог система одржавања и штампања пасоша. Реализација трошкова овог програма односи се на набавку нове опреме (144.007 КМ), издатке по основу уговора о дјелу за исте запослене који раде и на Пројекту (268.667 КМ) и остале текуће издатке Пројекта (436.326 КМ). Садашња вриједност опреме програма одржавања и штампања пасоша након искњижавања старе опреме за пасоше износи 605.446 КМ.

Увођењем нове опреме отвара се проблем дотадашње старе опреме која је служила за штампање пасоша на локацијама МУП-а ентитета. Према записнику комисије за инвентуру, наведена опрема налази се ван употребе и иста је предложена за отпис у укупној вриједности од 479.135 КМ. У образложењу одлуке наводи се да је опрема амортизована, већином технички неисправна и софтверски некомпатибилна са новим системом персонализације пасошких књижица.

Наведена опрема није претходне године била евидентирана у пословним књигама Пројекта на дан 31.12.2003. године већ је у 2004. години унесена као почетно стање 01.01.2004. године.

Препоручујемо Дирекцији да с обзиром на евентуалну значајност старе опреме комисијски утврди начин располагања опремом која више није у функцији штампања пасошких књижица.

4.7. Информациони систем

Ревизијом интерних контрола установљено је да не постоје процедуре које описују правила понашања у случају наступања 'више силе' која може да узрокује пад система.

Препоручујемо Дирекцији да због важности података који се налазе у систему Пројекта CIPS донесе процедуре у случају катастрофа и пада система, те да обезбиједи услове тестирања система и враћања података у првобитно стање што треба да се врши најмање једном у току године.

5. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА СА КЛИЈЕНТОМ

Дирекцији је дана 12.07.2005. године уручен Нацрт извјештаја о извршеној ревизији за 2004. годину на разматрање и достављање евентуалних коментара и примједби на налазе ревизије. Дирекција није у остављеном року доставила одговор, што значи да нема примједби на наш Извјештај о ревизији.

6. Резиме

Током обављања свог мандата ревизија је уочила одређене слабости система интерних контрола у дијелу који се односи на недостатак одређених контролних функција и разграничења дужности у дијелу финансијског пословања Дирекције, неусаглашавање наплаћених прихода по основу издавања личних докумената са рачунима буџета, неадекватно планирање приликом доношења нацрта буџета које не садржи одређене анализе и процјене потребних средстава у корелацији са пословним активностима Дирекције, недостатак процедура праћења извршења буџета, непоштивање рокова у вези инвентуре имовине и непоштивање рокова приликом израде и предаје финансијских извјештаја за 2004. годину;

Констатоване су и одређене слабости у реализацији појединих расхода Дирекције као и недостаци приликом обављене инвентуре опреме Пројекта и усклађивања стварног стања опреме са пословним књигама Пројекта.

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Самир Мушовић

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Драган Кулина